

BIBLIOTECA „TRANSILVANIA” DIN CHIȘINAU - 15 ANI DE EXISTENȚĂ*

În perioada 11-15 octombrie 2006, am fost la Chișinău, la invitația doamnei Doina Popa, vrednica directoare a Bibliotecii Județene „Octavian Goga” din Cluj-Napoca, pentru a participa la manifestările prilejuite de împlinirea a 15 ani de la înființarea Bibliotecii „Transilvania” din capitala Republicii Moldova (bibliotecă întemeiată de fostul director al bibliotecii clujene, regretatul Traian Brad, omul pragmatic și vizionar, evocat cu respect de toți participanții, memoria acestuia fiind eternizată și printr-un frumos basorelief, amplasat pe un perete interior al Bibliotecii „Transilvania”).

Din delegația clujenilor, destul de numeroasă, au făcut parte: Doina Popa, Adriana Kiraly, Sorina Stanca, Tatiana Costiuc, Ioana Socaciu, angajate ale Bibliotecii Județene „Octavian Goga”, apoi Mihaela Ilea și Andrei Biro, jurnaliști la TVR Cluj, Adrian Grănescu, în dublă ipostază - de scriitor și bibliotecar, Lucian Cristea și Virgil Bulat, scriitori. Acestora li s-au alăturat: Olimpia Pop, directoarea Bibliotecii Județene Bistrița-Năsăud, Niculina Halgaș, directoarea Bibliotecii Municipale „Theodor Mureșanu” din Turda, Vasile Corpodean, șef serviciu la Consiliul Județean Cluj, Teodora Fântânanu, directoarea Bibliotecii Județene „Duiuiu Zamfirescu” din Focșani, jurnaliștii Ilie Șandru și Vasile Gotea, de la *Adevărul Harghitei* din Toplița (Ilie Șandru fiind și autorul unei interesante cărți cu articole de profil: *Basarabia, iarăși și iarăși...* Publicistică, 1990-2002, Editura A. P. P. București, 2003).

Programul manifestărilor a fost unul deosebit de complex: încă în prima zi am avut o întâlnire, la Ambasada României, cu Excelența Sa, Ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Moldova, Filip Teodorescu, și cu atașatul cultural, Vasile Nane, unde au fost discutate probleme ale cooperării dintre instituții din România și Republica Moldova, după care Doina Popa, Lidia Kulikovski, Adrian Grănescu, Virgil Bulat și semnatarii acestor rânduri au participat la o emisiune pe tema destinului cărții în societatea contemporană, la Radio Antena C, un post local de radio, aflat în subordinea Primăriei Municipiului Chișinău.

Primirea la Ambasada României la Chișinău

Delegația primită la Ambasada României din Chișinău

Festivitățile propriu-zise au început vineri, 13 octombrie, cu vernisarea expoziției de carte “Din Transilvania pentru „Transilvania” - donație a Bibliotecii Județene „Octavian Goga”, după care au evocat momentul jubiliar: Doina Popa, Filip Teodorescu, Lidia Kulikovski, Parascovia Onciu (directoarea Bibliotecii „Transilvania”), Iulian Filip, Ianoș Țurcanu, șef adjunct la Direcția Culturală a Primăriei Municipiului Chișinău, reprezentanți ai Preturii Ciocana, precum și câțiva dintre cei prezenți, în urmă cu 15 ani, la festivitatea de inaugurare a bibliotecii (care a avut loc la 29 august 1991). A urmat un program cultural-artistic extrem de interesant, care a cuprins un montaj literar-muzical, prin care s-a adus un elogiu Cărții, a fost vernisată o expoziție de pictură dedicată Chișinăului, având-o ca autoare pe Valentina Brâncoveanu, momentul fiind agrementat cu melodii populare interpretate de cunoscuta solistă de muzică populară Maria Iliuț. A urmat apoi lansarea

* Articolul a fost publicat, fără poze, în ziarul local *Adevărul de Cluj*, nr. 4860 (19 oct. 2006), p.5

următoarelor volume: *Traian Brad - un slujitor al cărții* (2005), în prezentarea Doinei Popa și a Lidiei Kulikovski, *Biblia de la Blaj, 1795* (2000), despre care a vorbit Adrian Grănescu, mie revenindu-mi misiunea de a prezenta trei lucrări: Alex. Ștefănescu, *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000* (2005), *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (2000), Adrian Grănescu, *De o parte și de alta a cărților* (2005). Lucian Cristea și-a lansat trei volume: *Un urs în tribunal* (2006), *Zodia ciorii vopsite* (2005), *Sufletul pensulei* (2005), iar Virgil Bulat tot trei titluri: *Raportul Iona* (2006, scris în colaborare cu Victor Nicolae și Ion Popescu-Brădiceni), Mihai Grecu, Anatol Țăranu, *Politica de epurare lingvistică în Transnistria* (2005) (Studiu elaborat în cadrul Institutului de Studii Politice și Militare din Chișinău) și volumul propriu de versuri, *Metaintarsii în mezopunct* (acesta fiind prezentat și la sediul Asociației Scriitorilor, unde a luat cuvântul poetul Arcadie Suceveanu), semnatarul acestor rânduri fiind prezent cu trei titluri: *De la Moscova la New York. Note de drum din Federația Rusă și file de jurnal american* (2005), Cella Serghi, *Interviuri* (2005) și *Învățământul jurnalistic clujean* (2006). Programul acestei zile a înregistrat și un „atelier profesional”, organizat sub genericul *Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” - Biblioteca Județeană “Octavian Goga”*. Dezvoltare. Progres. Parteneriat. Colaborare, moderat de doamnele Doina Popa și Lidia Kulikovski, unde au susținut comunicări: Doina Popa, Sorina Stanca, Tatiana Costiuc, Ludmila Pegza, Adriana Kiraly, Ludmila Pânzaru și Lidia Kulikovski. S-a lansat și un volum de specialitate, prezentat de Vlad Pohlă (redactorul-șef al revistei *Biblio Polis*).

Aspect de la atelierul profesional

Delegația clujeană la Biblioteca TRANSILVANIA

Am folosit vizita la Chișinău și pentru a revigora relațiile de colaborare între Catedra de Jurnalism a Universității clujene și Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării de la Universitatea de Stat din Chișinău. Începută în anul 2005, cu ocazia prezenței unor cadre didactice din Chișinău la Simpozionul Național de Jurnalism „Presa scrisă românească - trecut, prezent, perspective”, colaborarea noastră cunoaște noi forme de manifestare. Doamnele profesoare Lidia Kulikovski, Silvia Grossu și Maria Danilov, cadre didactice la facultatea de profil din Chișinău, au fost de acord să colaboreze la proiectul Catedrei de Jurnalism, *Publicistica scriitorilor români*, în cadrul căruia sunt prevăzute ediții cu interviuri și diverse articole risipite prin presă ale unui număr de circa o sută de scriitori români. Concret, am stabilit realizarea unor ediții de interviuri ale scriitorilor basarabeni Grigore Vieru, Ion Hadârcă, Nicolae Dabija, Arcadie Suceveanu, Leo Butnaru ș.a.

Doamna Maria Danilov mi-a pus la dispoziție un exemplar din volumul *Tyragetia* (anul XV, 2006), unde am găsit un amplu articol semnat de Silvia Grossu, *Presa scrisă românească - trecut, prezent, perspective. Simpozionul Național de Jurnalism, ediția 2005* (p. 515- 517). Am adus, de asemenea, pentru biblioteca facultății, mai multe exemplare din *Courrier de Moldavie*, buletin al secției din Republica Moldova a Uniunii Internaționale a Presei Francofone.

Vizita la Biblioteca „Ștefan cel Mare”

A treia zi a prezenței noastre la Chișinău a început cu vizite la bibliotecile „Ștefan cel Mare” și „Ovidius”, după care am participat la activitățile consacrate Zilei Orașului Chișinău, eveniment prin care s-a celebrat împlinirea a 570 de ani de existență documentară a Chișinăului. Pe o bună porțiune din Bulevardul Ștefan cel Mare, închis circulației mașinilor, au fost amenajate zeci de scene, în care au fost prezentate spectacole de muzică populară și ușoară, dansuri populare, gimnastică aerobică, numere de circ etc. Vremea frumoasă de octombrie a oferit chișinăuanilor un adevărat eveniment cultural și artistic, din care nu au lipsit micii, berea, dulciurile, comerțul ambulant fiind la el acasă. A fost o zi de adevărată sărbătoare, deopotrivă pentru cei mici și pentru cei mari, care a umplut tuturor inima de bucurie.

În ciuda acestei extraordinare atmosfere, din care au lipsit înverșunările politice și confruntările interetnice, îmi stăruiau în minte câteva versuri emblematice pentru oamenii locului: „Moldovenii când se strâng / Laolaltă când se-adună / La un colț de masă plâng, / La un colț de masă cântă. // Inima parcă le-ar fi / Glob cu două emisfere. / Una-i noapte, alta-i zi, / Bucurie și durere”.

Prof. Univ. Dr. **ILIE RAD**

Facultatea de Științe Politice și Administrative
Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca